

STANDPUNT VAN DE CONGREGATIE VAN DE BROEDERS VAN LIEFDE INZAKE DE BESCHERMING VAN KINDEREN EN KWETSBARE VOLWASSENEN TEGEN MISBRUIK

In haar jaarlijkse vergadering met de provinciale en regionale oversten van de Broeders van Liefde heeft het generaal bestuur grondig gereflecteerd over de maatregelen die moeten worden genomen ter voorkoming en bescherming van kinderen en kwetsbare volwassenen tegen misbruik in instituten beheerd en bediend door de congregatie.

Het generaal bestuur vaardigt in dit licht voor zowel de congregatie als de organisatie volgende aandachtspunten uit en biedt ze als niet vrijblijvende richtlijn aan voor allen die verantwoordelijkheid dragen in de congregatie en de organisatie van de Broeders van Liefde en voor allen die erin meewerken.

Tegelijk wordt een internationale commissie gevormd die in opdracht van het generaal bestuur algemene procedures zal uitwerken. We erkennen tevens de procedures die in een aantal regio's reeds voorhanden zijn en adequaat worden toegepast.

1. *De pijn van de slachtoffers.*

De pijn van de slachtoffers van iedere vorm van misbruik treft ons persoonlijk en als groep en we beseffen dat we onvoldoende aandacht hebben gehad voor het leed dat werd veroorzaakt. In het verleden werd meer gezocht hoe men passend kon reageren tegenover de dader en hoe men de naam van het instituut kon beschermen, terwijl het zorgend en bezorgd optreden naar de slachtoffers, weliswaar aanwezig, op de achtergrond bleef. Daardoor zijn wonden open gebleven en werd het lijden verzwaaard.

We vragen dan ook ootmoedig om vergeving aan deze slachtoffers die vinden dat ze vanuit de congregatie onvoldoende gehoor hebben ontvangen en we hopen hen alsnog een helpende hand te kunnen bieden.

Bij iedere nieuwe aanmelding van misbruik vragen we de verantwoordelijken alles in het werk te zetten om het slachtoffer te ondersteunen en hen te begeleiden om de heling van de wonden te bespoedigen. Het kunnen uitspreken van de pijn kan de weg tot echte heling openen, waarbij, naast het laten geschieden van het recht, de vergeving als een uitnodigend perspectief moet worden vooropgesteld.

Indien nodig wordt professionele hulp aangeboden. Via een duidelijke procedure wordt de aanmelding en behandeling van misbruik vastgelegd en iedere verantwoordelijke wordt gevraagd deze stipt te volgen met inbegrip van

het inlichten van de instanties die daartoe in aanmerking komen, zonder het recht van verdediging in het gedrang te brengen.

2. Misbruik heeft steeds met macht te maken.

Iedere vorm van misbruik, zij het fysisch, psychisch, emotioneel, financieel of seksueel, heeft steeds met macht te maken. Steeds gaat het over het niet meer respecteren van de waardigheid van de medemens die aan onze zorg en/of begeleiding is toevertrouwd. Door zich als machtige tegenover hem of haar op te stellen wekken we de illusie dat hij of zij de mindere is die een deel van zijn of haar rechten heeft moeten prijsgeven. Kinderen en jongeren, mensen met een handicap en zieken zijn door hun levenssituatie dikwijls reeds in een minderheidspositie geplaatst en iedere machtsuiting van diegene die hen verzorgt of begeleidt zal deze positie nog versterken. Daarom vragen we dat eenieder die in een zorgverlenende en/of begeleidende functie staat extreem waakzaam is om iedere vorm van machtsuiting te vermijden en volledig afziet van iedere vorm van geweld van welke aard ook. Hierbij mogen we de woorden van zowel onze patroonheilige als van onze stichter gedenken die zeiden: "De armen zijn de iconen van Christus; de armen zijn onze meesters die we moeten dienen met liefde en respect". We vergeten evenmin dat we van onze stichter Vader Triest de naam "hospitaalbroeders" ontvingen, als aanmoediging om de gastvrijheid op een bijzondere wijze te beoefenen. Gastvrijheid houdt juist in dat we een vriendelijke vrije ruimte weten te creëren waar de gast tot zichzelf kan komen, echt thuis in de beste zin van het woord. Macht, geweld en misbruik horen helemaal niet thuis in deze sfeer van gastvrijheid.

De verantwoordelijken van onze voorzieningen zullen dan ook iedere vorm van misbruik en geweld streng beoordelen en onmiddellijk passende maatregelen nemen.

3. Neen aan iedere vorm van seksueel misbruik.

Seksueel misbruik is de ergste vernedering die iemand kan ondergaan. Als persoon wordt men herleid tot een object van lust en men wordt gebroken achtergelaten. De passie van lust vindt een goede partner in de passie naar de macht en deze gaan meestal hand in hand. We willen dan ook alles in het werk zetten om dergelijke misbruiken te voorkomen en we doen een oproep aan iedere medewerker en hun verantwoordelijken om de waardigheid van de mens als een onaanraakbaar principe te eerbiedigen, te bevorderen waar het onvoldoende gerespecteerd wordt en te herstellen waar het respect ontbreekt. In het bijzonder in de relatie met kinderen, jongeren, mensen met een handicap en

zieken past een enorme waakzaamheid om nooit toe te geven aan grensoverschrijdend gedrag dat een erotische invulling zou kunnen krijgen. Ook iedere uitnodiging of suggestie op dat vlak vanwege de zorgvrager of van diegene die men begeleidt moet men radicaal afwijzen en verduidelijken dat binnen een therapeutische, begeleidende en/of educatieve relatie iedere vorm van intimiteit totaal ongepast is en de professionele relatie verbreekt.

Bij een vermoeden van een seksueel misbruik of wanneer daarover een klacht wordt geformuleerd dient de verantwoordelijke ervoor te zorgen dat enige vorm van verder misbruik uitgesloten is. Er worden daartoe duidelijke procedures uitgewerkt. De klachten worden op een professionele wijze behandeld met respect voor de rechten van alle betrokkenen.

In iedere voorziening wordt speciale aandacht besteed aan de algemene atmosfeer en moet constant gewerkt worden om openheid, wederzijds vertrouwen, een goede collegiale geest en een hoogstaande professionaliteit op alle vlakken te bevorderen.

Iedere voorziening moet een plaats zijn waar kinderen, jongeren en mensen met een handicap en zieken zich veilig en geborgen weten.

4. Ook de dader is en blijft een mens.

Iemand die zich overgeeft aan misbruikpraktijken is niet waardig te delen in het charisma van de congregatie en de missie van de organisatie. Hij stelt zich daarmee buiten de zending van de congregatie en de organisatie. Voor de daad gelden dan ook geen verzachtende omstandigheden. Iedere daad dient gestraft te worden en naast onze eigen procedures aanvaarden we onverminderd de regels die in ieder land daaromtrent gelden, zowel op kerkelijk als op burgerlijk niveau.

Tegelijk blijven we het onderscheid hanteren tussen de daad en de persoon. Kunnen we slechts voorwaardelijk respect opbrengen voor de daden die iemand stelt, de persoon blijven we onvoorwaardelijk respecteren en liefhebben. Het is een spanning die soms moeilijk te dragen is en nog moeilijker te begrijpen. Maar de radicale afkeuring van een daad mag niet inhouden dat we de persoon zelf in de steek laten; ook naar hem blijven we een helpende hand uitsteken, desgewenst met een therapeutische ondersteuning en met een open perspectief naar de vergeving. Wanneer we de vergeving hoog achten in onze hulp aan slachtoffers, moet diezelfde vergeving een hoge rol blijven spelen in onze relatie met de daders, wat het beëindigen van de religieuze en/of professionele relatie evenwel niet uitsluit. Alleen de liefde, die zich juist uit in vergeving, zal bij machte zijn de andere tot echte bekering op te roepen.

Als congregatie, gespecialiseerd in de psychiatrische hulpverlening, willen we ook een bijzondere aandacht besteden aan het therapeutisch nabij zijn en ondersteunen van hen die omwille van een seksuele delinquentie om behandeling vragen.

5. Werken aan een positief en preventief beleid op alle niveaus.

Als congregatie en organisatie nemen we ons voor alles in het werk te stellen om een positief en preventief beleid te ontwikkelen, opdat misbruikpraktijken voorgoed tot het verleden zouden behoren. Daartoe roepen we alle beleidsverantwoordelijken, broeders en medewerkers op om gezamenlijk, zowel inhoudelijk als structureel, te werken aan de realisatie van onze missie, waarvan één van de kernzinnen luidt: "Een onvoorwaardelijk respect voor elkeen is de basis van onze inzet".

Rome, 15 juni 2010,

Br. René Stockman
Generale overste
Broeders van Liefde